

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра міжнародної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 / D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування / D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.25 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 189 від 28.05.25 р., а також відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 28.04.25 року, протокол № 5, та введеної в дію наказом ректора № 164 від 01.05.25 р.

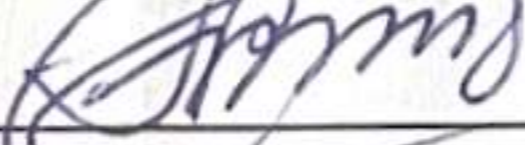
Розробник: **Шилепницький Павло Іванович**, професор кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук, професор

Викладач: **Шилепницький Павло Іванович**, професор кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук, професор

Погоджено з гарантом ОП _____ **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ **Олександр САЄНКО**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради _____ **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни. Пропонована навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» викладається у 4 семестрі 2 курсу і рекомендована студентам вищих навчальних закладів економічного спрямування, які здобувають фахову освіту за освітнім рівнем бакалавра.

Мета навчальної дисципліни - формування у студентів знань про загальні світогосподарські процеси, опанування теоретичних основ та набуття навичок аналізу процесів і тенденцій у сфері міжнародної економічної взаємодії.

Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Міжнародна економіка», - це «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Вступ у спеціальність». Вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінансовий ринок», «Фінансування малого бізнесу та стартапів», а також для виконання курсової роботи.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми базується на таких дисциплінах як «Економічна теорія», «Мікроекономіка» та «Макроекономіка» слухачами освіти в четвертому семестрі другого року навчання паралельно із такими дисциплінами як «Маркетинг», «Фінанси підприємств», «Фінанси домогосподарств». Вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є основою для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Бухгалтерський фінансовий облік», «Податкова система», «Страховання» та «Банківські операції та технології».

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління і адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових і національних фінансових систем та їх структури.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	II	IV	4	120	24	24	-	-	72	-	екзамен
Заочна	II	IV	4	120	8	4	-	-	108	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів (ЗМ) і тем навчальних занять	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	усього	в тому числі						усього	в тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.с.	л		п	лаб	інд	с.р.с.		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Міжнародна торгівля														
Тема 1. Предмет і структура курсу "Міжнародна економіка"	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 2. Базові поняття міжнародної економіки	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 3. Відкрита економіка: значення та показники	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 5. Міжнародна торгівля: суть, структура, показники	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	-	9	
Тема 6. Міжнародна торговельна політика	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	-	9	
Разом за ЗМ1	60	12	12	-	-	36	60	4	2	-	-	-	53	
Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва і функціональна система світового господарства														
Тема 7. Міжнародний рух капіталу	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 9. Міжнародна передача технологій	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	
Тема 10. Міжнародна валютно-фінансова система	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	-	9	

Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9
Тема 12. Моніторинг та регулювання міжнародної економіки	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9
Разом за ЗМ2	60	12	12	-	-	36	60	4	2	-	-	54
Усього годин	120	24	24	-	-	72	120	8	4	-	-	108

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема 1. Предмет і структура курсу “Міжнародна економіка”</p> <p>1. Предмет, об’єкт та закономірності «міжнародної економіки», як науки</p> <p>2. Світове господарство як система</p> <p>3. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): поняття, форми, рівні, принципи, суб’єкти</p> <p>4. Середовище МЕВ</p>
2	<p>Тема 2. Базові поняття міжнародної економіки</p> <p>1. Суть і фактори розвитку міжнародного поділу праці.</p> <p>2. Міжнародна спеціалізація виробництва: суть, види і показники.</p> <p>3. Значення і форми міжнародної виробничої кооперації.</p> <p>4. Міжнародний поділ факторів виробництва: значення і види.</p> <p>5. Зміст моделі часткової рівноваги.</p>
3	<p>Тема 3. Відкрита економіка: значення та показники</p> <p>1. Поняття відкритої економіки, її умови, кількісні та якісні показники.</p> <p>2. Значення та основні поняття системи національних рахунків.</p> <p>3. Основні сектори СНР та взаємозв’язки між ними.</p> <p>4. Значення платіжного балансу та його загальна структура.</p>
4	<p>Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі</p> <p>1. Меркантилізм. Модель "ціни - золото - потоки" Д. Х'юма</p> <p>2. Теорія абсолютних переваг. Теорія порівняльних переваг</p> <p>3. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хекшера-Оліна). Теорема Хекшера – Оліна – Самуельсона. Парадокс Леонт'єва</p> <p>4. Теорія життєвого циклу продукту Раймонда Вернона. Теорія економії на масштабах виробництва (зростаючої віддачі) Мюррея Кемпа.</p> <p>5. Теорія інтерналізації Рональда Коуза, Пітера Баклі, Джона Даннінга та ін.</p> <p>6. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера.</p>
5	<p>Тема 5. Міжнародна торгівля: суть, структура, показники</p> <p>1. Сутність та економічний зміст міжнародної торгівлі.</p> <p>2. Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі.</p> <p>3. Форми та методи здійснення міжнародної торгівлі</p> <p>4. Показники міжнародної торгівлі</p>
6	<p>Тема 6. Міжнародна торговельна політика.</p> <p>1. Система регулювання міжнародної торгівлі. Типи торговельної політики.</p> <p>2. Тарифне регулювання міжнародної торгівлі.</p> <p>3. Нетарифні методи регулювання міжнародних торговельних відносин.</p> <p>4. Світова організація торгівлі: структура, функції, принципи, інструменти регулювання.</p>
7	<p>Тема 7. Міжнародний рух капіталу.</p> <p>1. Значення та основні форми міжнародного руху капіталу.</p> <p>2. Головні причини та наслідки міжнародного руху капіталу.</p> <p>3. Суть та характерні риси прямих іноземних інвестицій.</p> <p>4. Портфельні іноземні інвестиції: значення та відмінні риси.</p> <p>5. Суть, принципи, функції та форми міжнародного кредиту.</p>
8	<p>Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили</p> <p>1. Світовий ринок праці: значення та основні поняття.</p> <p>2. Історичні етапи розвитку міжнародної трудової міграції.</p> <p>3. Основні форми міжнародної трудової міграції.</p> <p>4. Причини та наслідки міжнародної міграції робочої сили.</p> <p>5. Головні напрямки міжнародної трудової міграції.</p>

9	<p>Тема 9 Міжнародна передача технологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. 2. Основні способи і форми міжнародної передачі технологій. 3. Значення та правові форми захисту інтелектуальної власності. 4. Суть та основні види ліцензій. 5. Значення ліцензійної угоди та основні види ліцензійних платежів. 6. Поняття та основні напрямки розвитку міжнародного інжинірингу.
10	<p>Тема 10 Міжнародна валютно-фінансова система</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та структура сучасної валютної системи, основні її елементи. 2. Поняття та основні види валют. 3. Валютний курс: основні поняття та види. 4. Загальний огляд етапів розвитку світової валютної системи. 5. Основні функції та види міжнародних валютних ринків. 6. Суть, види та інструменти світової валютної політики.
11	<p>Тема 11 Інтеграційні процеси у світовому господарстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні чинники розвитку та значення міжнародної економічної інтеграції. 2. Форми та характерні риси міжнародної економічної інтеграції. 3. Фактори розвитку загальносвітової інтеграції. 4. Основні Європейські інтеграційні процеси. 5. Північноамериканська міжнародна економічна інтеграція. 6. Економічна інтеграція країн Латинської Америки. 7. Інтеграційні процеси в Азії й Африці.
12	<p>Тема 12 Моніторинг та регулювання міжнародної економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система міжнародного регулювання. 2. Характеристика міжнародної економічної організації 3. Глобальні регуляторні інститути. 4. Вплив глобальної регулюючої системи СОТ на розвиток світової економіки. 5. Менеджмент світової глобальної економіки.

Тематика практичних занять

№	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема 1. Предмет і структура курсу “Міжнародна економіка”</p> <p>Завдання: дослідити еволюцію розвитку науки «Міжнародна економіка», вивчити об’єктивні економічні закони міжнародної економіки</p>
2	<p>Тема 2. Базові поняття міжнародної економіки</p> <p>Завдання: опрацювати сучасні тенденції міжнародного поділу праці, місце України в системі міжнародного поділу праці.</p>
3	<p>Тема 3. Відкрита економіка: значення та показники</p> <p>Завдання: опрацювати тенденції відкритості економік світу, охарактеризувати стан платіжного балансу України</p>
4	<p>Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі</p> <p>Завдання: опрацювати сучасні теорії міжнародної торгівлі, проаналізувати стан економіки України через призму моделі Міжнародної конкуренції М. Портера</p>
5	<p>Тема 5. Міжнародна торгівля: суть, структура, показники</p> <p>Завдання: опрацювати сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі, місце України в системі міжнародної торгівлі</p>
6	<p>Тема 6. Міжнародна торговельна політика</p> <p>Завдання: опрацювати ефективність інструментів міжнародної торговельної політики та інструменти СОТ в здійсненні міжнародної торговельної політики</p>
7	<p>Тема 7. Міжнародний рух капіталу</p> <p>Завдання: розглянути основних світових експортерів капіталу, місце України в структурі міжнародного руху капіталу.</p>
8	<p>Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили</p> <p>Завдання: розглянути тенденції розвитку міжнародної міграції робочої сили, місце України на міжнародному ринку робочої сили.</p>
9	<p>Тема 9. Міжнародна передача технологій</p>

	Завдання: охарактеризувати структуру міжнародного ринку технологій, місце України на міжнародному ринку технологій.
10	Тема 10. Міжнародна валютно-фінансова система Завдання: розглянути тенденції розвитку міжнародних валютних ринків, особливості функціонування ринків криптовалют.
11	Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві Завдання: опрацювати основні тенденції інтеграційних процесів у світі, вплив воєнної агресії РФ на євроінтеграційні перспективи України.
12	Тема 12. Моніторинг та регулювання міжнародної економіки Завдання: розглянути зміну ролі наднаціональних органів регулювання в умовах глобалізації світової економіки; охарактеризувати механізм вирішення спорів СОТ.

Самостійна робота здобувача

Самостійна робота здобувачів в рамках з дисципліни «Міжнародна економіка» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, обговорення кейсових завдань, розгляд питань, які виносяться на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання (в індивідуальному чи командному форматі) по кожному змістовому модулю. Зміст завдання полягає в необхідності підготувати одну презентацію-відповідь на обране питання із запропонованого студентам переліку (разом не менш, ніж дві презентації, протягом двох модулів вивчення дисципліни).

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.	
			дфн	зфн
1	Тема 1. Предмет і структура курсу “Міжнародна економіка”	Завдання: дослідити особливості середовища МЄВ в умовах глобалізаційних процесів Об’єктивні економічні закони міжнародної економіки	6	9
2	Тема 2. Базові поняття міжнародної економіки	Завдання: проаналізувати чинники, що впливають на міжнародний поділ факторів виробництва	6	9
3	Тема 3. Відкрита економіка: значення та показники	Завдання: опрацювати еволюцію та тенденції розвитку системи національних рахунків	6	9
4	Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	Завдання: опрацювати тенденції розвитку інституційних теорій	6	9
5	Тема 5. Міжнародна торгівля: суть, структура, показники	Завдання: дослідити вплив збройної агресії рф проти України на розвиток міжнародної торгівлі.	6	9
6	Тема 6. Міжнародна торговельна політика	Завдання: проаналізувати стан та перспективи застосування інструментів міжнародної торговельної політики	6	9
7	Тема 7. Міжнародний рух капіталу	Завдання: розглянути вплив процесів глобалізації на тенденції розвитку міжнародного руху капіталу	6	9
8	Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили	Завдання: розглянути сучасні чинники розвитку міжнародного ринку праці; дослідити вплив збройної агресії рф на ринок праці в Україні.	6	9
9	Тема 9. Міжнародна передача технологій	Завдання: проаналізувати тенденції розвитку міжнародного ринку технологій	6	9
10	Тема 10. Міжнародна валютно-фінансова система	Завдання: дослідити сучасний стан та перспективи розвитку ринків криптовалют, їхню роль в системі міжнародних розрахунків	6	9

11	Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві	Завдання: проаналізувати основні проблеми розвитку Європейського Союзу	6	9
12	Тема 12. Моніторинг та регулювання міжнародної економіки	Завдання: розглянути роль Міжнародного валютного фонду в забезпеченні світової фінансової стабільності	6	9

Методи навчання

- словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);
- семінари, практичні або лабораторні роботи;
- бізнес-кейси (індивідуальні або командні);
- наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- підготовка тез/доповіді на конференцію;
- тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів;
- реферативні та пошукові дослідження.

Система контролю та оцінювання

Методами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи (тематичні, модульні);
- тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями;
- захист бізнес-кейсів, результатів досліджень;
- аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;
- презентації результатів виконання завдань;
- презентація власного підготовленого кейсу, який складений на основі реальних сценаріїв і стратегій розвитку компаній, інноваційних регіонів;
- підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, презентація) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 змістовий модуль – 30; за 2 змістовий модуль – 30 балів.

Загальна кількість балів за підсумковий контроль формується шляхом сумування балів за виконані завдання екзаменаційного білета: розкриття теоретичного питання (10 балів), обрання правильного варіанту відповіді (6 балів), розв'язання задачі (10 балів), надання визначення категорій (10 балів) та надання відповіді на питання (4 бали).

Якщо студент за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи (реферати, ІНДЗ, розв'язання додаткових завдань) при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за екзамен автоматично.

За кожен презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, студент може отримати до 5 балів.

«П'ять» балів ставиться тоді, коли здобувач вільно володіє проблематикою досліджуваної теми, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує широке коло наукових праць, в тому числі іноземних, презентація відповідає вимогам щодо оформлення.

«Чотири» бали ставиться тоді, коли здобувач при захисті, виявивши належну підготовку, допускає неточності у трактуванні окремих проблем, відчуває певні труднощі в узагальненні теоретичного матеріалу. Є незначні недоліки в змісті та оформленні дослідницького завдання.

«Три-два» бали виставляється тоді, коли здобувач орієнтується в тематиці роботи, але не може зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення, оформлення дослідницького завдання не відповідає вимогам.

«Один» бал виставляється тоді, коли здобувач за наявності дослідницького завдання поверхнево орієнтується в темі та припускається помилок у відповідях на поставлені питання.

Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення, неактуальна інформація. Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1 (30 балів)						Змістовий модуль 2 (30 балів)							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
	Здобувач:	

5 (відмінно) A (90 – 100)	<ul style="list-style-type: none"> – має всебічні та глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад функціонування системи фінансових взаємозв'язків; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем функціонування та розвитку фінансових відносин на макро-, мезо- і мікрорівні. 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення.
4 (дуже добре) B (80-89)	<ul style="list-style-type: none"> – показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без суттєвих зауважень; – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
4 (добре) C (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання та практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконав передбачені програмою завдання без критичних зауважень; – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав завдання в межах програмних вимог; – допускає неточності при розв'язанні тестів.
3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав завдання в межах програмних вимог; – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів; – не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними ситуаціями.
2 (незадовільно) з можливістю повторного складання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом і вимагає додаткового прослуховування навчальної дисципліни. 	<ul style="list-style-type: none"> – не вміє вирішувати передбачені програмою завдання; – не вміє орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи; стандартизовані тести; проєкти; аналітичні звіти; реферати; есе; розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи;

завдання на тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Предмет, об'єкт та закономірності «міжнародної економіки», як науки
2. Світове господарство як система
3. Міжнародні економічні відносини (МЕВ): поняття, форми, рівні, принципи, суб'єкти
4. Середовище МЕВ
5. Суть і фактори розвитку міжнародного поділу праці.
6. Міжнародна спеціалізація виробництва: суть, види і показники.
7. Значення і форми міжнародної виробничої кооперації.
8. Міжнародний поділ факторів виробництва: значення і види.
9. Зміст моделі часткової рівноваги.
10. Поняття відкритої економіки, її умови, кількісні та якісні показники.
11. Значення та основні поняття системи національних рахунків.
12. Основні сектори СНР та взаємозв'язки між ними.
13. Значення платіжного балансу та його загальна структура.
14. Меркантилізм
15. Модель "ціни - золото - потоки" Д. Х'юма
16. Теорія абсолютних переваг А. Сміта
17. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо
18. Теорія співвідношення факторів виробництва (Хекшера-Оліна). Теорема Хекшера – Оліна – Самуельсона
19. Парадокс Леонтьєва
20. Теорія життєвого циклу продукту Раймонда Вернона.
21. Теорія економії на масштабах виробництва (зростаючої віддачі) Мюррея Кемпа.
22. Теорія інтерналізації Рональда Коуза, Пітера Баклі, Джона Даннінга та ін.
23. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера.
24. Сутність та економічний зміст міжнародної торгівлі.
25. Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі.
26. Форми та методи здійснення міжнародної торгівлі
27. Показники міжнародної торгівлі
28. Система регулювання міжнародної торгівлі. Типи торговельної політики.
29. Митне регулювання міжнародних торговельних відносин.
30. Нетарифні методи регулювання міжнародних торговельних відносин.
31. Світова організація торгівлі: структура, функції, принципи, інструменти регулювання.
32. Значення та основні форми міжнародного руху капіталу.
33. Головні причини та наслідки міжнародного руху капіталу.
34. Суть та характерні риси прямих іноземних інвестицій.
35. Портфельні іноземні інвестиції: значення та відмінні риси.
36. Суть, принципи, функції та форми міжнародного кредиту.
37. Світовий ринок праці: значення та основні поняття.
38. Історичні етапи розвитку міжнародної трудової міграції.
39. Основні форми міжнародної трудової міграції.
40. Причини та наслідки міжнародної міграції робочої сили.
41. Головні напрямки міжнародної трудової міграції.
42. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми.
43. Основні способи і форми міжнародної передачі технологій.
44. Значення та правові форми захисту інтелектуальної власності.
45. Суть та основні види ліцензій.
46. Значення ліцензійної угоди та основні види ліцензійних платежів.
47. Поняття та основні напрямки розвитку міжнародного інжинірингу.
48. Сутність та структура сучасної валютної системи, основні її елементи.
49. Поняття та основні види валют.
50. Валютний курс: основні поняття та види.

51. Загальний огляд етапів розвитку світової валютної системи.
52. Основні функції та види міжнародних валютних ринків.
53. Суть, види та інструменти світової валютної політики.
54. Основні чинники розвитку та значення міжнародної економічної інтеграції.
55. Форми та характерні риси міжнародної економічної інтеграції.
56. Фактори розвитку загальносвітової інтеграції.
57. Основні Європейські інтеграційні процеси.
58. Північноамериканська міжнародна економічна інтеграція.
59. Економічна інтеграція країн Латинської Америки.
60. Інтеграційні процеси в Азії й Африці.
61. Система міжнародного регулювання..
62. Характеристика міжнародної економічної організації
63. Глобальні регуляторні інститути.
64. Вплив глобальної регулюючої системи СОТ на розвиток світової економіки.
65. Менеджмент світової глобальної економіки.

Зарахування результатів неформальної освіти

У ЗВО діє Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно з ним здобувачам можуть бути зараховані результати неформальної освіти з проблем, які відповідають тематиці дисципліни «Міжнародна економіка».

Рекомендована література

Основна

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. проф. Архієреєва С.І. Харків : НТУ «ХПШ», 2019. 234 с.
2. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка : підруч. Київ : «Діса Плюс», 2021. 428 с.
3. Кібік О.М., Нестерова К.С., Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.
4. Ковбатюк М.В., Кузьменко О.М., Майкова Е.В., Шкляр В.В., Шевчук В.О. Міжнародна економіка : навч. посіб. Київ : КВПЦ, 2021. 440 с.
5. Світова економіка : навч. посіб. / за ред. Фомішиної В.М. Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 612 с.
6. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика : підруч. Київ : Либідь, 2019. 960 с.

Додаткова

1. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. - 9-те вид., стер. - К. : Знання, 2013. - 469 с.
2. Міжнародні економічні відносини : підручник / за наук. ред. А. А. Мазаракі, Т.М. Мельник / Т. М. Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]. – К. :Київ. нац. торг.- екон. ун-т. - 2018. - 612 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародні економічні відносини : запитання та відповіді :навчальний посібник / за ред. Ю. Г. Козака, Т. Спорека, М. А. Зайця. – 5-те вид. перероб. та доп. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 332 с.
4. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика : підруч. / А. С. Філіпенко. - Київ : Либідь, 2019. - 960 с.
5. Шталь Т.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь та ін.. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.
6. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голикова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.

7. Пати́ка Н. І. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. І. Пати́ка, О. В. Марти́нюк, Д. Г. Кучере́нко. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 560 с.
8. Войно́ва Є.І. та ін. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. С.О.Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. - Одеса : ОНУ, 2015. - 304 с.
9. Муді Р., Поліводський О. Експортно-імпорتنі операції з країнами ЄС: Сільгосппродукція (посібник з правових питань). – К.: Європейська комісія, 2015. – 112 с.
10. Новицький В. Є., Плотніков О. В. Динаміка зовнішніх боргових зобов'язань України. - К.: Політ. думка, 2014. - 332 с.
11. Руденко Л.В. Розрахункові та кредитні операції у зовнішньоекономічній діяльності підприємства: Підручник. – К.: Лібра, 2012. – 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Державної служби експортного контролю України. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://www.europa.eu.int>
6. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
7. Офіційний сайт Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: <http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/publications>.
8. Офіційна сторінка статистичної бази ООН. URL: <http://www.trademap.org>
9. Офіційний сайт СОТ. URL: <http://www.wto.org>
10. Офіційний сайт ЮНКТАД. URL: <http://www.unctad.org>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

1. Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravya-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

2. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

3. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

Згідно з ними здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, у тому числі засобами штучного інтелекту, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.